

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกอบอาชีพ คือการประกอบกิจกรรมเพื่อฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นงานสำหรับชีวิตของแต่ละบุคคล¹ ในสังคมเราอาจจำแนกการทำงานออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ ประเภทแรกเป็นอาชีพที่อาศัยแรงงาน เช่น งานกรรมกร งานรับใช้ ฯลฯ บุคคลที่ทำงานในประเภทนี้ ได้มาซึ่งปัจจัยอันจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตโดยอาศัยแรงงาน เขาแลดู หรืออาศัยความชำนาญเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ได้ฝึกฝนมา เช่น ช่างปูน ช่างตัดกรีตงานในโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ การฝึกฝนของบุคคลประเภทนี้ใช้เวลาเล็กน้อยที่จะเรียนรู้เพราะเป็นงานที่ทำใ้ง่าย จึงได้รับค่าแรงตอบแทนต่ำและไม่เป็นที่ยกย่องของสังคมนัก ประเภทที่สองเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการเฉพาะอย่าง ในการแลกเปลี่ยนมาซึ่งปัจจัยเพื่อฐานะทางเศรษฐกิจ ได้แก่อาชีพแพทย์ วิศวกร ครู สถาปนิก นักธุรกิจ นักกฎหมาย ฯลฯ บุคคลที่ทำงานในประเภทที่สองนี้มักได้ค่าตอบแทนในการทำงานสูงกว่าและเป็นที่ยกย่องของสังคมมากกว่าบุคคลที่ทำงานในประเภทแรก อย่างไรก็ตาม สังคมจะขาดบุคคลประเภทหนึ่งประเภทใดไม่ได้ ตัวอย่างเช่น โรงงานอุตสาหกรรมจะมีตราบนั้บริหาร มีวิศวกร แต่ไม่มีกรรมกร โรงงานอุตสาหกรรมนั้นย่อมดำเนินงานไปไม่ได้

สำหรับบุคคลที่ทำงานในประเภทที่สอง การจะได้มาซึ่งความรู้ความชำนาญในวิชาการอันเพียงพอต่อการประกอบอาชีพนั้น ต้องใช้เวลาในการศึกษา ฝึกฝน นานกว่าบุคคลที่ทำงานในประเภทแรก จะต้องเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นจนจบ แล้วเลือกเรียนวิชาอื่นในสถาบันชั้นสูงตามความถนัด ความสามารถ และความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

¹Carter V. Good, Dictionary of Education, 2nd ed., New York, Mc-Graw Hill, 1959.

เพื่อยึดเป็นอาชัณเมื่อสำเร็จการศึกษานั้นแล้ว แต่การเลือกเรียนวิชาที่ควรอยู่ในชั้นมัธยม
 แห่งความต้องการของสังคม กล่าวคือ บุคคลควรเลือกประกอบอาชีพให้อยู่ในเกณฑ์เพียงพอ
 ต่อความต้องการของสังคม มีใ้ชาวทุกคนพอใจจะเลือกประกอบอาชีพใด ต่างก็ทำกันไป เช่น
 คนส่วนมากในสังคมนี้พอใจจะเป็นแพทย์ ต่างก็เลือกประกอบอาชีพแพทย์หมด จะทำให้ขาด
 แลคนผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ครู วิศวกร นักกฎหมาย นักการค้า ฯลฯ สังคมนั้นก็จะ
 พังทำให้เจริญไปไม่โตเท่าที่ควร ฉะนั้น การเลือกประกอบอาชีพของแต่ละบุคคลจึงเป็นสิ่ง
 สำคัญ เพราะการประกอบอาชีพนอกจากจะมีผลต่อตนเอง ต่อครอบครัวแล้ว ยังมีผลสะท้อน
 ต่อสังคมส่วนรวมด้วย

รัฐบาลในฐานะผู้บริหารประเทศมีหน้าที่จะกระจายกำลังคนให้มีปริมาณเพียงพอ
 ในชนงอาชีพที่ต้องการ เพื่อให้ประเทศพัฒนาไปโดยรวดเร็ว ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องจัด
 ส่วนการศึกษาให้แก่เยาวชนอย่างเหมาะสม เพื่อให้การเลือกเรียนวิชาที่ต่าง ๆ เป็นไป
 ตามแนวทางของความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่รัฐไม่สามารถ
 บังคับให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเลือกเรียนวิชาที่ให้เป็นไปตามความต้องการของรัฐแต่ฝ่ายเดียว
 บุคคลย่อมมีอิสระที่จะเลือกประกอบอาชีพใดตามความต้องการ และความพอใจของตนเองด้วย

ความต้องการและความพอใจของบุคคลในการเลือกอาชีพนั้น เกิดขึ้นจากองค์ประ
 กอบหลายประการ อาทิเช่น ความสนใจในอาชีพหนึ่ง ๆ ความถนัด ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ
 ทางเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล ทัศนคติที่มีต่ออาชีพของส่วนตัวบุคคล รวมทั้งทัศนคติที่มีต่ออาชีพ
 ของบุคคลอื่น ๆ ในสังคมด้วย องค์ประกอบเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเยาวชน
 เป็นอย่างยิ่ง

มีผู้วิจัยเกี่ยวกับความสนใจ ความต้องการ และทัศนคติที่มีต่ออาชีพไว้หลายท่าน
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในต่างประเทศมีผู้ศึกษาอย่างกว้างขวาง และมีเครื่องมือหรือแบบสอบถาม
 ที่มีประสิทธิภาพสูงหลายอย่าง เช่น แบบทดสอบความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบ
 ทดสอบความถนัด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่อง

อาชีพของและบุคคลด้วย Rose K. Goldsen และคณะ² ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็น
ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความคิดเห็นในด้านอาชีพของนักศึกษาในสหรัฐอเมริกา จำนวน
4,830 คน จากมหาวิทยาลัย 11 แห่ง ในปี 1950 โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์
ทำติดต่อกันเป็นเวลาถึง 10 ปี ผลของการวิจัยในเรื่องอาชีพปรากฏว่า นักศึกษารับใจอาชีพ
ที่ต้องใช้ความรู้เริ่มตรงสรรค และมีควมมั่นคงทางเศรษฐกิจดี

✓ ในปี ค.ศ. 1958 - 1963 Warren D. Gribbons และ Paul R. Lohnes³ ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 8 จำนวน
111 คน ทำติดต่อกันเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ผลที่ได้
ปรากฏว่าความแตกต่างในเรื่องเพศทำให้เด็กเรียนมีค่านิยมทางอาชีพต่างกัน นักเรียนชาย
จะเลือกค่านิยมที่เกี่ยวกับรายได้และความมีเกียรติ ในขณะที่นักเรียนหญิงเลือกค่านิยมที่
เกี่ยวกับการติดต่อกับคน และมีวิธีการใช้ก็มีสังคมมากกว่านักเรียนชาย

✓ ในปี ค.ศ. 1962 C.E. Thompson⁴ ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพของ
นักเรียนชั้นปีที่ 9 จำนวน 2287 คน จากโรงเรียน 10 แห่งในคาซิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา
และติดตามผลเมื่อเด็กเหล่านี้อยู่ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัย โดยให้ทำแบบสอบถามชุดเดียว
กัน ผลที่ได้ปรากฏว่า เด็ก 80% เลือกอาชีพที่น่าสนใจ อาชีพที่มีโอกาสได้แสดงความสามารถ

²Rose K. Goldsen and Others, What College Students Think,
New York, D. Van Nostrand Company, 1960.

³Warren D. Gribbons and Paul R. Lohnes, "Shift in
Adolescents' Vocational Values", The Personnel and Guidance
Journal, Vol. 44, No. 3, November, 1965 pp 248 - 252.

⁴C.E. Thompson, "Occupational Values of High School
Students", The Personnel and Guidance Journal, Vol. XLIV, No. 8,
April, 1966, pp 850 - 853.

ของตัว อาชีพที่มีค่าและมีการมีโอกาสได้ช่วยหรือผู้อื่น นอกจากนั้น นักเรียนชายและนักเรียนหญิงยังเลือกอาชีพผ่านทางอาชีพแนวกลางกับด้วย

Philip A. Perrone⁵ สร้างแบบทดสอบอันวัดค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนหญิงชั้นปีที่ 7 และ 8 จำนวน 196 คน และทดสอบกับบิตามารดาของนักเรียนด้วย ผลปรากฏว่า บิตามารดาและบุตรต่างมีความเห็นตรงกันว่า ค่านิยมทางอาชีพที่ค่าที่สุดคือ การมีรายได้และความมั่นคงในอนาคต

✓ W.J. Dipboye และ W.F. Anderson⁶ ใช้แบบสอบถามโดยใช้ Rating Scale เพื่อวัดการให้ระดัความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพ 9 อย่างของนักเรียนชายหญิงในชั้นปีที่ 9 และชั้นปีที่ 12 จำนวน 823 คน ได้ผลว่า นักเรียนทุกกลุ่มจัดให้ความน่าสนใจของงานอยู่ในอันดับแรก และความมั่นคงในการงานเป็นอันดับรองลงมา ผลของการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างเพศมีผลทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงให้ความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพต่างกัน นักเรียนหญิงจัดให้ความสำคัญแก่เกียรติ ความน่าสนใจของงาน สภาพการทำงาน และการมีโอกาสได้ทำงานสัมพันธ์กับผู้อื่นมีอันดับสูงกว่าที่นักเรียนชายจัด ในขณะที่นักเรียนชายจัดให้ เงินเดือน โอกาสก้าวหน้า และความมีอิสระในการงานอยู่ในอันดับสูงกว่านักเรียนหญิง

⁵Philip A. Perrone, "Values and Occupational Preferences of Junior High School Girls", The Personnel and Guidance Journal, Vol. 44, No. 3, November, 1965, pp 254 - 257.

⁶W.J. Dipboye and W.F. Anderson, "The Ordering of Occupational Values by High School Freshmen and Seniors", The Personnel and Guidance Journal, Vol. 38, No. 2, October, 1959, pp 121 - 124.

จากผลงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจคือ วิชาชีพรายได้ ความมั่นคงในการงาน โอกาสที่จะได้ช่วยเหลือผู้อื่น และลักษณะที่น่าสนใจของอาชีพนั้น ๆ ความแตกต่างในเรื่องเพศก็ทำให้มีทัศนคติต่ออาชีพต่างกัน นอกจากนี้ ตัวประกอบอีกตัวหนึ่ง ที่อาจมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนคือ ตัวบุคคล Hill⁷ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของเด็กจำนวน 3,813 คน อายุตั้งแต่ 6 - 20 ปี เพื่อหาว่าอุดมคติของเด็กเกิดจาก บิดามารดา ครู บุคคลที่เด็กคุ้นเคยใกล้ๆ หรือเลือกจากบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ บุคคลสำคัญในสมัยของเด็กเอง ตัวละครในนวนิยาย หรือบุคคลทางศาสนา ผลปรากฏว่า เด็กส่วนใหญ่เลือกบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ และบุคคลสำคัญในสมัยของตนเป็นบุคคลที่อยาก ถัดตามอย่าง (Identification)

ครูเป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็ก กล่าวคือ ครู อาจทำให้เด็กยอมรับเอาจุดหมายในชีวิตตลอดจนดำเนินไปเป็นจุดหมาย และดำเนิน ในชีวิตของเด็กเอง Robert M. Tipton⁸ ศึกษาถึงความคิดเห็นในเรื่องอาชีพของ นักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังเรียนวิชากรศึกษาเพื่อเตรียมตัวเป็นครู จำนวน 217 คน ปรากฏว่านักศึกษาระดับใหญ่ยอมรับว่า ครูเป็นแรงจูงใจอันดับแรกในการตัดสินใจเลือกจุดหมาย ในอาชีพ

Odell Uzzell⁹ ได้ศึกษาถึงผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชายชาว

⁷Elizabeth B. Hurlock, Adolescent Development, New York, Mc-Graw - Hill, 1955, p 494.

⁸Robert M. Tipton, "Vocational Identification and Academic Achievement" Journal of Counseling Psychology, Vol. 13, No. 4, 1966, pp 425 - 435.

⁹Odell Uzzell, "Influencers of Occupational Choice", The Personnel and Guidance Journal, Vol. 39, No. 8, April, 1961, pp 666 - 669.

นิโกรโบสถ์มัธยมศึกษาคอนพลายจากโรงเรียน 14 แห่ง ใน Eastern North Carolina จำนวน 301 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า นักเรียน 70 คน ตอบว่ารู้จักบุคคลที่ประกอบอาชีพที่นักเรียนเองอยากประกอบ และในจำนวนนี้ 77 คน ยอมรับว่าได้รับอิทธิพลจากบุคคลเหล่านั้นในเวลาตัดสินใจเลือกอาชีพ ทั้งนี้ การติดต่อกันอย่างบุคคลที่นักเรียนยกย่องนับถือจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการเลือกอาชีพ

สำหรับในประเทศไทย งานวิจัยในเรื่องอาชีพที่มีผู้ศึกษามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ส่วนใหญ่มักเป็นการสำรวจทัศนคติและความสนใจที่มีต่ออาชีพ โดยใช้แบบสอบถามที่คัดแปลงมาจากต่างประเทศหรือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง และมักได้ผลในวงจำกัด .

ในปี พ.ศ. 2500 เพียงใจ หึงพระเกียรติ¹⁰ ศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาคอนพลาย ปรากฏว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจคือแพทย์ วิศวกร ครู พยาบาล เกษตรกร เลขานุการ และพบว่าความภาคภูมิใจและความสนใจในค่านอาชีพจากบิดามารดา ทางบ้านเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะโน้มน้าวความสนใจของเด็กให้เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพนั้น ๆ

ในปี พ.ศ. 2505 ทศนิยม สุขทวี¹¹ ศึกษาทัศนคติของครู อาจารย์ และนักศึกษเตรียมแพทย์ โดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่านักศึกษส่วนใหญ่อยากเป็นครู แพทย์ และนักวิทยาศาสตร์ การตัดสินใจเลือกอาชีพสมัครใจจะเป็นผู้เลือกอาชีพเอง แต่สำหรับนักศึกษเตรียมแพทย์ร้อยละ 61 เลือกโดยได้รับคำแนะนำและอิทธิพลจากพ่อแม่

¹⁰เพียงใจ หึงพระเกียรติ "การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาคอนพลาย" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2500

¹¹ทศนิยม สุขทวี "ทัศนคติและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพ" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2505

ในปี พ.ศ. 2506 มัญญา วานิชยกการ¹² ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่ออาชีพ ปรากฏว่า นักเรียนชายอยากเป็นวิศวกรและแพทย์มากที่สุด นักเรียนหญิงอยากรับราชการและแพทย์มากที่สุด

ในปี 2510 สมสุข สว่างฟ้า¹³ ศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนขึ้นกับบิดามารดาเป็นส่วนใหญ่

ในปี พ.ศ. 2510 บุพพรณี กุศลสมบัติ¹⁴ ได้ศึกษาดังค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับกลุ่มบิดามารดาของนักเรียนเหล่านี้ โดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบวัดระดับสติปัญญา Progressive Matrices ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันระหว่างเพศในการเลือกค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อค่านิยมทางอาชีพก็สอดคล้องกับความคิดเห็นของบิดามารดา

สำหรับวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาดังตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดังตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในประเทศไทย โดยมี น.อ. วารุณี อัสธีรวัฒน์ ศึกษาถึงตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของ

¹²มัญญา วานิชยกการ "การสำรวจทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่ออาชีพ" (จังหวัดพระนคร) วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2506

¹³สมสุข สว่างฟ้า "ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510

¹⁴บุพพรณี กุศลสมบัติ "ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะมัณฑนวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510.

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือ น.ส. ชิดาวิทย์ บุญสุข ที่ขาดถึงตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ น.ส. สุณี ธนสารสมบัติ ที่ขาดถึงตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลาง

สาเหตุที่ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพราะนักเรียนในระดัมนี้นั้นส่วนใหญ่มุ่งเข้าศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษา เพื่อฝึกฝนวิชาชีพชั้นสูงต่อไป ดังนั้น ผู้ที่จะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่ย่อมจะคัดลึสนใจแน่นอนแล้วว่า ตนเองจะเข้าสู่อาชีพใดในอนาคต ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนเหล่านี้จะมีตัวประกอบตัวใดเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเลือกอาชีพนั้น ๆ

ปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งจะศึกษาเกี่ยวกับตัวประกอบบางตัวที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย ตัวประกอบเหล่านี้ได้แก่

1. คุณประโยชน์ของอาชีพ (Usefulness)
2. คุณค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value)
3. คุณค่าทางสังคม (Social Value)
4. ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน (Academic Ability)
5. โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน (Professional Growth)
6. ความมุ่งหวังของครอบครัว (Family Expectation)
7. การถือคนตามอย่างในทางอาชีพ (Occupational Identification)

ความมุ่งหมายเฉพาะ

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทยว่า

1. นักเรียนทั้งหมดจะจัดระดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพทั้ง 7 ตัว แตกต่างกับหรือไม่

2. นักเรียนหนึ่งคนจะจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพทั้ง 7 ตัว แตกต่างกันหรือไม่
 3. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกันจะจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพแตกต่างกันหรือไม่
 4. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกันจะจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพแตกต่างกันหรือไม่
 5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงจะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพแตกต่างกันหรือไม่
 6. นักเรียนในจังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา และนักเรียนในจังหวัดปัตตานี จะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพแตกต่างกันหรือไม่
- ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

Dependent Variables คือการจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

Independent Variables คืออาชีพที่นักเรียนเลือก เขตและจังหวัดที่นักเรียนมีภูมิลำเนาอยู่

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือนักเรียนชาย - หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทยที่กำลังเรียนอยู่ในสายสามัญแผนกวิทยาศาสตร์และศิลปะ ปีการศึกษา 2511 จำนวน 558 คน ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 10 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาล 6 โรงเรียน และโรงเรียนราษฎร์ 2 โรงเรียน ในภาคใต้ของประเทศไทยทั้งมีรายชื่อต่อไปนี้

1. โรงเรียนกระเจางวิทยา	จังหวัดชุมพร
2. โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. โรงเรียนจรัสพิชากร	จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
5. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	จังหวัดปัตตานี

6. โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต
7. โรงเรียนมหาดาววิทยา จังหวัดสงขลา
8. โรงเรียนวรนาวิเฉลิม จังหวัดสงขลา
9. โรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดชุมพร
10. โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยนี้ มีข้อตกลงเบื้องต้น 3 ข้อ ดังนี้คือ

1. คณะนสอได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคณะนสอที่เชื่อถือได้ เพราะเป็นคณะนสอที่โรงเรียนต่าง ๆ ใ้ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 ในโรงเรียนนั้น
2. คณะนสอได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนถือเป็นมาตรฐานและใช้เป็นเครื่องวัดระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนแต่ละคนได้
3. สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนแต่ละคนวัดจากรายได้ต่อเดือนของบิดามารดาของนักเรียน

คำจำกัดความ

ในการวิจัยนี้มีคำบางคำที่มีความหมายเฉพาะ ซึ่งอาจมีข้อแตกต่างหรือมีข้อจำกัดต่างกับความหมายที่ใ้กันโดยทั่ว ๆ ไปดังนี้

ภาคใต้ หมายถึงจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง พัทลุง ระนอง นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สงขลา ยะลา สตูล ปัตตานี และนราธิวาส

นักเรียน หมายถึงนักเรียนชาย-หญิง สายสามัญทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2511 ในภาคใต้ของประเทศไทย

นักเรียนประเภทที่ 1 หมายถึงนักเรียนที่อยู่ในจังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช ภูเก็ต และสงขลา

นักเรียนประเภทที่ 2 หมายถึงนักเรียนที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี

คุณประโยชน์ของอาชีพ (Usefulness) หมายถึงกิจกรรมที่ดำเนินในอาชีพนั้นให้ประโยชน์หรือให้บริการต่อส่วนรวม หรือเป็นที่ต้องการของประเทศชาติมากกว่าอาชีพอื่น ๆ

คุณค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value) หมายถึงผลวันเกิดจากการประกอบอาชีพที่มีต่อเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ระดับรายได้หรือระดับเงินเดือน

คุณค่าทางสังคม (Social Value) หมายถึงเกียรติยศ ชื่อเสียง และการได้รับการยกย่องนับถือในสังคม

ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน (Academic Ability) หมายถึงระดับสติปัญญาที่นักเรียนประเมินผลให้แก่ตัวเอง และหมายถึงระดับคะแนนสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน

โอกาสก้าวหน้าในการงาน (Professional Growth) หมายถึงแนวทางที่จะให้ขยายกิจการหรือได้เลื่อนตำแหน่งในการงานนั้น ๆ มีโอกาสมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ

ความมุ่งหวังของครอบครัว (Family Expectation) หมายถึงความต้องการของบิดามารดาหรือญาติของผลผลต่อการเลือกอาชีพ

การถือตนตามอย่างในทางอาชีพ (Occupational Identification) หมายถึงการยอมรับและเอาอย่างอาชีพของบุคคลที่นักเรียนรักใคร่นับถือหรือยกย่องโดยสมัครใจ

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยมี 3 ประการ คือ

1. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกันจะจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพแตกต่างกัน

2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง จะจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพต่างกัน

3. นักเรียนประเภทที่ 1 และนักเรียนประเภทที่ 2 จะจัดลำดับความสำคัญแก่ตัวประกอบในการเลือกอาชีพต่างกัน.